

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 1 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	----------------------------

SYKEHUSET INNLANDET HF

LILLEHAMMER

HELIKOPTERPLASS

ANSVARSFORHOLD

OG

INSTRUKSER

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 2 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	----------------------------

HAVARI / ULYKKE

Varsle 112

- Møtende personell varsler POLITIET på 112.
- Politiet iverksetter trippelvarsling, 110 -112-113.
- Møtende personell varsler sykehuset internt.
- Sykehuset iverksetter intern varsling .

Assister ved ulykkestedet til hjelp kommer.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 3 : 25
---------------------------	--------------------------------	---------------------------------	--------------------------	---------------------

HAVARIPLAN

FOR HELIKOPTERPLASS.

1. Definisjon:

Havariplanen gjelder som en veiledende plan over den førsteinnsats som skal ytes ved sykehusets helikopterplass.

2. Flyplassjefen;

Ansvar for utarbeidelse og oppfølging av havariplanen er pålagt flyplassjef, **Håvard Bræin**.

Flyplassjefen skal overlevere og gjennomgå havariplanen med Politiet og Brannvesenet i Lillehammer. Likeledes skal det etableres rutiner og metoder som sikrer begge etatene adgang til plassen og dens nødutstyr, ved havari eller ulykke, selv om plassen er ubemannet.

3. Varslingsansvar:

Personell som møter helikopteret er ansvarlig for å varsle politiet på 112. Politiet vil varsle brannvesen og ambulanse.

Sykehuset / akuttmottaket iverksetter varsling og tiltak i henhold til interne rutiner.

4. Beredskap:

Ved varsling om havari / ulykke på eller i umiddelbar nærhet av plassen, skal tilgjengelig personell ta seg til ulykke / havaristedet for å bekjempe brann, redde ombordværende, yte førstehjelp og deretter sikre skadestedet.

5. Tilgjengelighet til helikopterplassen:

Helikopterplassen er på bakkeplan ved innkjøringen til sykehuset, rett ovenfor sykehusets akuttmottak. Plassen er tilgjengelig direkte fra veien og alle sider.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 4 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	----------------------------

6. Politiet:

Politiet i Lillehammer varsles på tlf. **112**,

Politiet skal deretter rutinemessig varsle brann og ambulanse på tlf. **110-113**.

7. Brannvesenet:

Ved varsling på tlf **112**, skal brannvesenet normalt bli varslet rutinemessig, eller det varsles på tlf **110**.

8. Brannsløkkemidler / nødlykter:

Helikopterplassen har følgende sikkerhetsutstyr:

2 stk. ABC 12 kg. Pulverapparat.

1 stk. 5 kg Co2 (plassert i drivstoffkabinettet).

1 par brannhansker.

2 stk. oppladbare nødlykter.

1 stk. Briller / visir.

1 stk. koffert med førstehjelpsutstyr.

Utstyret er plassert i forgang til akuttmottaket, på en tralle.

OBS! Dette utstyr bringes til helikopterplassen ved ankomst og avgang.

9. Distribusjon av havariplan:

- Alle utgaver av driftshåndboken ” Ansvarsforhold og instruks ” for sykehusets helikopterplass.
- Politiet i Lillehammer.
- Brannvesenet i Lillehammer.
- Akuttmottaket på sykehuset.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 5 : 25
---------------------------	--------------------------------	---------------------------------	--------------------------	---------------------

Flyplassinformasjon

OBS !! Denne plassen avviker fra standard (BSL E 3 – 6)

Det er kun en inn- og utflygingsflate!

POSISJON: GPS 61. 06 804 N 010. 28 314 Øst (ARP)

HØYDE MSL: 718 fot / 219 meter over havet.

INN- OG

**UTFLYGING: Kun en inn- og utflygingssektor.
Senterlinje; 070° - 250°**

LANDINGS- OG AVGANGSOMRÅDE;

FATO/TLOF har en diameter på 18,3 meter og består av et asfaltbelagt setningsområde. Hele området har en bæreevne \geq 10 tonn. Helningen er mindre enn 3 %.

Sikkerhetsområder i h.h.t. BSL E 3-6, er belagt med asfalt og i direkte fortsettelse av setningsområdet, med diameter 24,4 meter.

HINDRE; Inn- og utflygingsflate med senterlinje 070° - 250°, har ingen hindre mot nord.

Et ambulansebygg er oppført 30 meter øst for helikopterplassen. Dette er 7 meter høyt og er merket med 3 hinderlys.

Sykehusets nordvestre hjørne som ligger i sydlige sideflate er merket med 1 hinderlys. To piper i sydøstre del av sykehuset er hver merket med 1 hinderlys.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 6 : 25
---------------------------	--------------------------------	---------------------------------	--------------------------	---------------------

Et tårn på bygning i sydlig sideflate er merket med hinderlys. Avstand fra helikopterplass er 105 meter. Tårnet penetrerer ikke inn- eller utflygingsflatene.

BRUKSOMRÅDE;

Plassen er godkjent for VFR-trafikk i dagslys og mørke med helikoptre som ikke er større enn dimensjonerende helikopter.

Plassen skal kun brukes til medisinske transporter hvor tidsaspektet er avgjørende, samt til nødvendig treningsflyging for å kunne utføre slike.

Innflyging til og utflyging fra plassen skal følge inn- og utflygingstraseene og kan bare fravikes når det er absolutt nødvendig av hensyn til flysikkerheten.

KAPASITET; Plassen er begrenset til helikoptre med største lengde, inklusive begge rotorere (D) på 12,2 meter.

BELYSNING; Plassen har standard belysning.
Setningspunktet opplyses av kantlys og 3 flomlys.
Lysene tennes før alle landinger og avganger.

MERKING; Setningspunktet er merket med et gult kors med rød H.
FATO/TLOF er merket med gul sirkel.

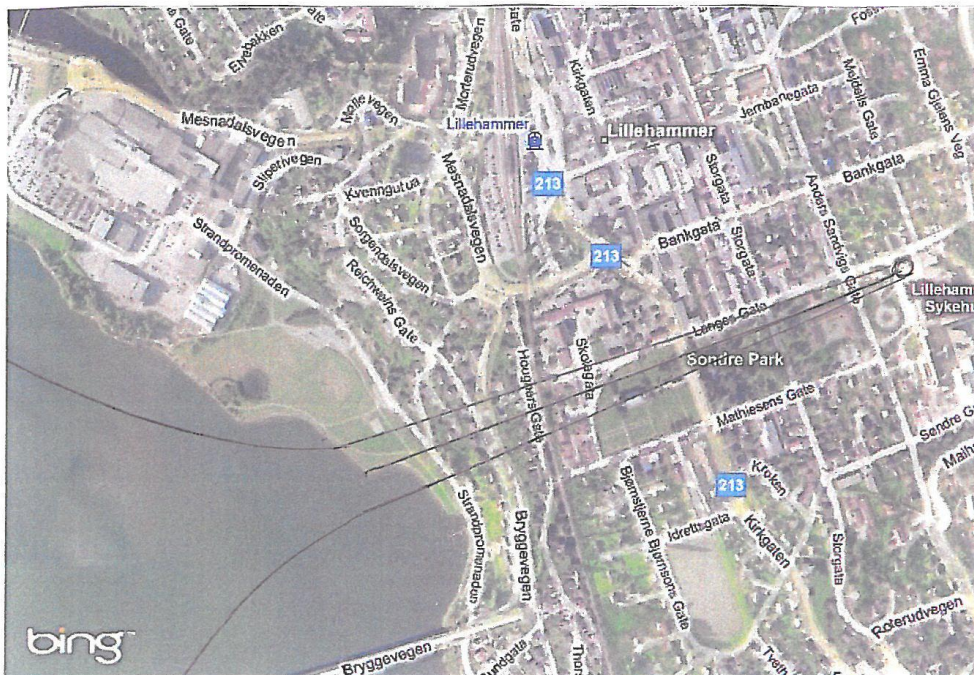
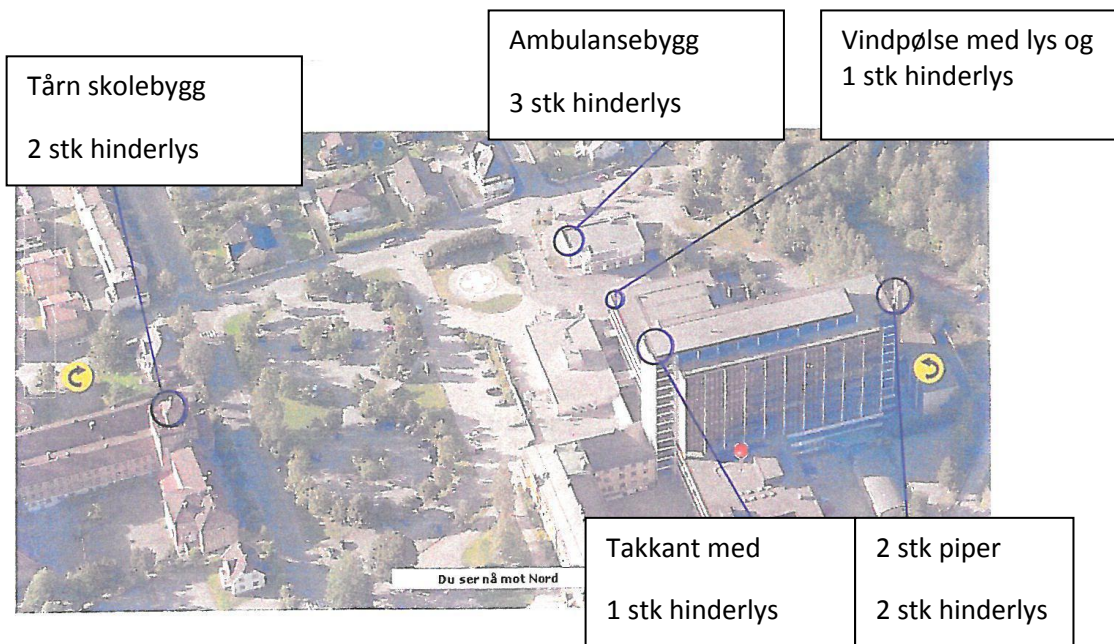
Inn- og utflygingsretningen er merket med gul pil.

DRIVSTOFF; Drivstoff av type JET A 1 er tilgjengelig.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

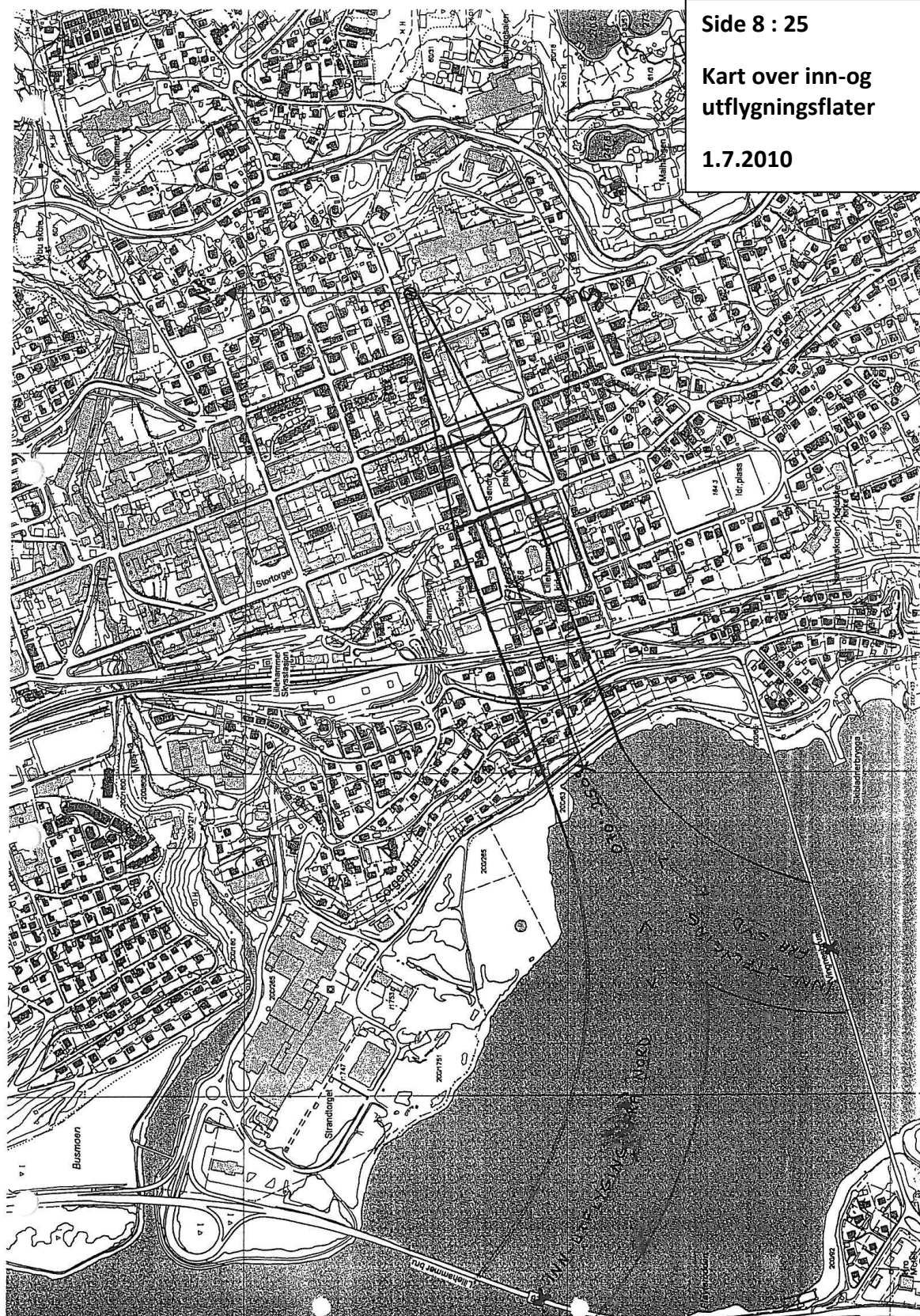
Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 7 : 25
---------------------------	--------------------------------	---------------------------------	--------------------------	---------------------



HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 8 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	----------------------------



Side 8 : 25

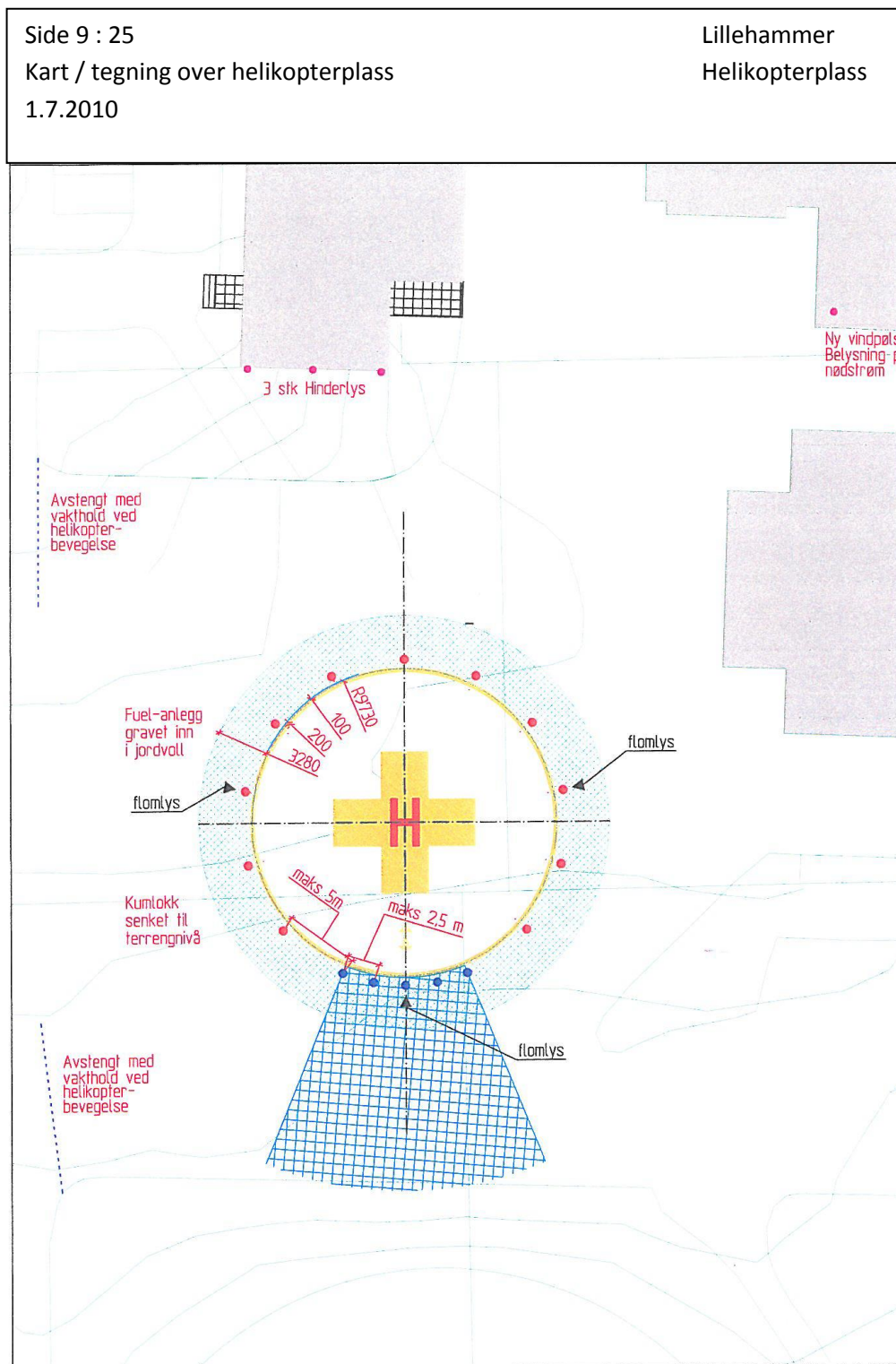
Kart over inn-og
utflygningsflater

1.7.2010

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 9 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	----------------------------



HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 10 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

Eierforhold og ansvarshavende.

Helikopterplassen eies av;

Sykehuset Innlandet HF

Postboks 104

2381 Brumunddal

Plassen opereres og drives av;

Sykehuset Innlandet Lillehammer

Flyplassjef, ansvarlig for utforming og bakketjeneste;

Driftssjef **Håvard Bræin**, telefon **61 27 24 88 / 941 49 621**, er på vegne av eier, ansvarshavende i h.h.t. BSL E-4 § 4.

Stedfortreder vil være;

Lars Moldal, tlf. 951 63 548 (driftsleder)

Ansvarsområde;

Flyplassjefen er ansvarlig for utarbeidelse av det lokale instruksverk, samt kontroll med at det etterleves.

Innholdet i de lokale instruksjoner skal komplettere bestemmelsene gitt i BSL E. Det skal videre fremgå hvilken delegering av myndighet som er foretatt av ansvarshavende til underlagt personell.

Generell rapporteringsplikt i h.h.t. BSL A 1-3 § 7 (1).

Forskriften gjelder for ansvarlig for administrasjonen av helikopterplass, personer som er ansatt eller utøver arbeid i bakketjeneste ved helikopterplass og andre personer som utfører oppgaver i forbindelse med betjening av luftfartøy på bakken. Rapporteringen omfatter hendelser slik som *luftfartsulykke, alvorlig luftfartshendelse etc.* Dette er definert nærmere i BSL A § 4.

Skjemaer finnes elektronisk på www.altinn.no skjema (NF-2007)

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 11 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

Kvalitetssystem.

Håndboken har et system for rettelser, innholdsfortegnelse, liste over gyldige sider, nummerert, påført gyldighetsdato og godkjenningssignatur.

Det skal avholdes et driftsmøte vedrørende helikopterplass en gang hvert kvartal.

På dette møtet skal følgende gjennomgås;

Plassens status og kontroll sjekklister.

Forandringer hindre eller andre eksterne elementer.

Trafikkavvikling og antall flybevegelser.

Utført og planlagt vedlikehold.

Eventuelle hendelser og rapporteringer.

Rapportering av forandringer ved helikopterplassen;

Dersom det inntreffer forandringer av/på plassen, dens utrustning eller ved plassens umiddelbare nærhet som innebærer en vesentlig forandring av grunnlaget for godkjenning av plassen, skal flyplassjefen omgående rapportere dette til;

Luftfartstilsynet

postmottak@caa.no

Postboks 243

8001 BODØ

Tlf; 75 58 50 00

Fax; 75 58 50 05

Flyplassjefen har ansvaret for utgivelse av flyplassinformasjon og kartverk, på forespørsel.

Rapportering til brukerne av plassen.

Ved alle forhold av midlertidig eller permanent art som kan påvirke flysikkerheten eller flyplassens bruksområde, skal flyplassjefen umiddelbart informere brukere.

Dette er operative vakter/flygesjefer ved;

Norsk Luftambulans AS tlf. 64 90 44 44

Lufttransport AS tlf. 77 60 83 00

eller ved tidsnød, til nærmeste AMK som vil informere flygere direkte på radio.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 12 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

Leder for plasstjenesten;

Leder for plasstjenesten er,
Lars Moldal, tlf. 951 63 548 (driftsleder)

Stedfortreder vil være;
Vakthavende driftssentralen, tlf. 61 27 21 77 / 959 62 440

Leder for elektrotjenesten;

Leder for elektrotjenesten er leder elektroteknisk seksjon,
Bjørn Petter Nygård, tlf. 61 27 22 92
Stedfortreder vil være;
Vakthavende driftssentralen, tlf. 61 27 21 77 / 959 62 440

Operatører på plassen;

Operatører på plassen vil være Statens Luftambulansse, ved;
Norsk Luftambulansse AS og Lufttransport AS.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 13 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

INSTRUKS GENERELL ORDEN OG SIKKERHET

1. Ansvarlig for orden og sikkerhet er leder for plasstjenesten.
2. Dersom personell som ferdes på helikopterplassen oppdager gjenstander som åpenbart utgjør et hinder eller er til fare for helikopteret skal vedkommende fjerne gjenstanden.
Hvis dette ikke er mulig, skal vedkommende umiddelbart underrette leder av plasstjenesten, **Lars Moldal, tlf. 951 63 548 (driftsleder)** eller flyplassjefen.
3. Røyking og all bruk av ild er forbudt på helikopterplassen, samt innenfor en avstand av 20 meter fra helikopteret. Røykeforbudet gjelder også inne i kjøretøyer som befinner seg på eller ved helikopterplassen, innenfor avstanden på 20 meter.
4. Det er den enkelte ansattes plikt å gjøre seg kjent med plassering og bruk av alt brann- og nødutstyr som er tilgjengelig for bruk på helikopterplassen. Det er plassert 2 stk. 12 kg. ABE brannslukningsapparater, 2 stk oppladbare lommelykter, 1 sett brannhansker og 1 sett med briller/visir på en tralle, som står i inngangspartiet til akuttmottaket for bruk ved nødssituasjoner. Dette utstyret medbringes av møtende personell til helikopterplassen ved alle ankomster og avganger med helikopter.
5. Ved spill av olje, drivstoff eller andre tærende, brennbare stoffer, skal dette straks fjernes. Dette meldes til flyplassjefen eller leder for plasstjenesten, som skal besørge fjerningen.

Det er absorbasjonsmatter eller tilsvarende tilgjengelig på sykehuset til bruk for fjerning av slike spill. Spyling av plassen etter fjerning av oppsugd materiale er å anbefale.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 14 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

Rutiner ved helikopterankomst,

Bakkestopp og avgang.

Generelle oppgaver;

- Tenne landingslysene i god tid før helikopterankomst (minimum 10 minutter) og slukke dette 10 minutter etter avgang.
- Ved inspeksjon, skal vekten forsikre seg om at helikopterplassen er fri for uautorisert personell eller gjenstander som kan være fare for flysikkerheten.
- Formidle beskjeder til helikopterflygeren, via sambandsnett, om avvik fra standard ved helikopterplassen, dersom fremmøtt personell oppdager slike avvik før forventet landing.

Hovedoppgaver, fremmøte-personell;

- **Sørge for at veien inn og ut fra sykehuset er avsperrret med kjetting for å hindre biler og gående fra å komme inn i inn- og utflygingstraseen.**
- Sørge for ivaretagelse av sikkerheten på bakken, ved og rundt helikopteret, slik at ingen personer eller materiell kommer til skade.
- Opprettholde kontakt med akuttmottaket for avmelding om krisesituasjoner og rutinemeldinger.
- Kontrollere at brann- og redningsutstyret er lett tilgjengelig ved alle helikopterbevegelser.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 15 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

Rutiner for fremmøte-personell.

Ankommende helikopter;

- Fremmøte-personell går til helikopterplassen før estimert landingstid og kontrollerer at landingslys og eventuelt flomlys er tent.
- Lysene skal være tent uansett vær eller lysforhold.
- Helikopterplassen inspiseres før landing, ved å forsikre seg om at det ikke finnes løse gjenstander eller personer på eller like ved plassen, samtidig som funksjonen av alle lys kontrolleres. Avvik fra normal standard, skal meddeles flygeren.

Bakkestopp;

- Helikopterets besetning skal ivareta sikkerheten rundt helikopteret ved bakkestopp.

Helikopteravgang;

- Sørge for at ingen løse gjenstander eller personer er i nærheten av helikopteret.
(Meget sterke vindstyrker fra helikopterets rotor er ved avgang)
 - Etter avgang, med helikopteret godt ute av området (ca. 10 minutter), slukkes landingslys og flomlys.
- Feil ved lysanlegg eller annet vedrørende helikopterplass skal rapporteres til flyplassjefen, **Håvard Bræin, tlf. 941 49 621 / 61 27 24 88** eller leder for plasstjenesten / elektrotjenesten. Dette skal gis prioritert.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 16 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

INSTRUKS

FOR

PLASSTJENESTEN.

1. Generelt.

Leder for plasstjenesten rapporterer til flyplassjefen.

2. Feil og mangler som oppdages ved inspeksjon eller tilsyn, skal snarest rapporteres og rettes mest mulig omgående, dersom de har flysikkerhetsmessige konsekvenser. Ved prioritering av utbedringsarbeid skal flysikkerheten komme i første rekke.
3. Hvis plassen må stenges for trafikk i mer enn 24 timer, skal den markeres med et kryss. Tilsvarende gjelder ved kortere stegning dersom flygerne ikke kan varsles på annen måte.
4. Dersom plassen er dekket av snø, skal krysset være rødt eller gult. Plasstjenesten skal til enhver tid ha tilgjengelig materiell til et slikt kryss. (BSL E 4-2, § 17.

Lokalinstruks for helikopterplass Sykehuset Innlandet HF, Lillehammer.

Før ankommende helikopter lander, skal møtende personell påse at helikopterplass er fri for løse gjenstander og at lysene er tent. Det er laget egen prosedyre for ankomst og avgang med helikoptre.

Inspeksjonspunkter, utføres hver 4. dag og/eller før hver landing.

Generell inspeksjon av manøvreringsområdet, med spesiell oppmerksomhet på helikopterplass og sikkerhetssonenes beskaffenhet.

1. Kontrollere at manøvreringsområdet er fritt for løse gjenstander, som kan forårsake FOD (Foreign Object Damage) til helikopterets motor eller rotorskade. Iverksette feing eller spyling hvis nødvendig.
2. Kontrollere at nye og ukjente hindre ikke forefinnes innenfor flytraseene. (Eks. mobil-/ byggekraner)
3. Kontrollere all oppmerking og markeringer for slitasje og flassing.
4. På vinterstid, fjerne brøytekanter eller kontrollere merking av brøytekanter.
5. Forsikre at brannslukningsapparat er tilgjengelig i h.h.t. instruks.

Rapportere resultatet av foretatte inspeksjoner og eventuelle planlagte, samt iverksatte tiltak av betydning for flysikkerheten til flyplassjefen.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 17 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

UKESJEKKLISTE FOR PLASSTJENESTEN

Generelt:

Leder for plasstjenesten rapporterer til flyplassjefen. Feil og mangler som oppdages ved inspeksjon skal snarest rapporteres og rettes mest mulig omgående, dersom de har flysikkerhetsmessige aspekter. Ved prioritering av utbedringsarbeid skal flysikkerheten komme i første rekke.

MÅNED

DATO												
HELIKOPTERPLASS /SIKKERHETSOMRÅDE /BESKAFFENHET												
KONTROLLERE HELIKOPTERPLASS.												
KONTROLLERE INGEN NYE HINDRE												
OPPMERKING OG MARKERINGER												
BRANNSLUKNINGS- APPARATER og NØDUTSTYR												
BRØYTEKANTER/ MERKING ELLER FJERNING												
SIGN												

Feil og mangler ved anlegg som oppdages under inspeksjon og /eller kontroll skal snarest mulig rettes. Ved prioritering av slike arbeider skal i første rekke de flysikkerhetsmessige vurderinger legges til grunn.

Feil og mangler skal rapporteres til flyplassjefen og til operatørene, som vil avgjøre om manglene vil medføre flyrestriksjoner.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 18 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

RUTINER FOR VINTERVEDLIKEHOLD

1. Generelt;

Vintervedlikeholdet skal utføres på en slik måte og i et slikt omfang at Lufttrafikken kan opprettholdes uten fare for flysikkerheten og med det mål at regulariteten opprettholdes i størst mulig grad.

Snøbrøyting skal iverksettes ved behov og om mulig så tidlig at trafikkavviklingen ikke hindres eller forsinkes.

Lokalinstruks for Sykehuset Innlandet, Lillehammer;

Leder for plasttjenesten er ansvarlig for vintervedlikeholdet.

- a) Brøyting iverksettes ved snøfall over 5 cm. og ved fonnedannelse på grunn av vind, eller andre omstendigheter.
- b) Primærområdet er definert som helikopterplass, inkludert sikkerhetssonen.
- c) Sekundærområdet består av tilførselsvei til helikopterplass / akuttmottaket som skal være åpen for transport av pasient på bære.
- d) Brøytekanter og ytterkanter av landingsområdet skal merkes med kontrastfarge når kontrasten mellom den brøytede del og omliggende områder er dårlig.
Brøytet snø skal skyves / blåses ut over kanten av plassområdet. Ingen brøytekant på området skal overstige 80 cm. i høyde og skal fjernes hurtigst mulig.
- e) Strøing av glatte og isete områder, skal holdes til et minimum, for å unngå skader på helikopterets motorer ved innsugning og unngå skader på omliggende områder og gjenstander ved rotor vinder.
- f) Bruk av veisalt på helikopterplass skal unngås, da dette forårsaker korrosjon.
- g) Kjøretøy som benyttes til brøyting, skal være utstyrt med varsellys, som gir gult blinkende lys.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 19 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

INSTRUKS FOR ELEKTROTJENESTEN

1. Generelt;

Leder for elektrotjenesten rapporterer til flyplassjefen.

2. Leder for elektrotjenesten er ansvarlig for den praktiske gjennomføringen av kontroll og vedlikeholdsarbeider på alle elektrotekniske anlegg. Det skal finnes dokumentasjon for alle lysanlegg og vedlikeholdsinstrukser tilgjengelig.
3. Inspeksjon av de elektrotekniske anlegg skal utføres minimum hvert fjerde døgn, dersom det er lite eller ingen trafikk. I tillegg skal lysene inspiseres før hver landing.

Definisjoner, BSL E 4-3, § 3, (f) (g).

1. **Inspeksjon:** Visuell sjekk på at utstyr fungerer som normalt, er i posisjon og er uten synbare skader.
2. **Kontroll;** Mer omfattende undersøkelse, som gjerne omfatter grad av demontering samt rengjøring, justeringer og skifte av slite- eller forbruksdeler.
3. **Tilsyn;** Systematisk og planlagt oppfølging av anlegg og utstyr, med registrering av status og historikk.

Følgende anlegg skal inspiseres minimum hver 4. dag og/eller før landing.

- Kantlys. (16 stk)
- Flombelysning av landingsområde. (3 stk)
- Vindpølse og vindpølsebelysning. (1 stk)
- Alle hinderlys. (9 stk)

Hinderlysenes plassering er vist på side 7 i denne håndboken.

Inspeksjonen skal være en bekreftelse på at alt fungerer og at det ikke finnes noen skade på anleggene og at de fungerer korrekt.

Andre inspeksjoner.

- Hinderlys (faste og blinkende) skal kontrolleres ved visuell besikting minimum **1 gang pr. måned**, hva angår skader på beskyttelsesglass, armaturer og kabler, smuss på beskyttelsesglass, samt gjenstander som kan skygge for lysfunksjonen. Minst **1 gang pr. måned** skal det kontrolleres at det ikke forekommer farlige og villedende lys innen flyplassområdet eller i den umiddelbare nærhet.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 20 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

Korrektive tiltak;

- Feil og mangler ved anlegg som oppdages under inspeksjon og / eller kontroll, skal snarest mulig rettes. Ved prioritering av slike arbeider, skal i første rekke de flysikkerhetsmessige vurderinger legges til grunn.
- Operatørselskapenes flygesjefer / sjefsflygere skal informeres og foreta den flysikkerhetsmessige vurderingen av feil eller mangler. De skal deretter i samarbeid med elektrotjenesten og flyplassjefen foreta en prioritet og sikkerhetsvurdering.
- Feil og mangler skal rapporteres til flyplassjefen og eventuelt til helikopteroperatørene, som sammen vil avgjøre om manglene vil medføre flyrestriksjoner.

Informasjon vedrørende farlige eller villedende lys.

Med farlige eller villedende lys, menes nye lys som kan forveksles med lys i det kjente lysbildet eller kjente lys i området som er forsvunnet.

Enhver forandring i det kjente lysbildet kan virke villedende og dermed farlig fordi en flybesetning kan mistolke sin posisjon. Hvis dette er lys på eget område eller utenfor som sorterer under elektrotjenesten, skal situasjonen utbedres hurtigst mulig.

Enhver slik forandring av lysbildet som antas å kunne virke villedende eller farlig, skal rapporteres til helikopteroperatørene øyeblikkelig, som er ansvarlig for at alle deres flygere blir forsvarlig underrettet om forholdene.

Oppmerksomheten rettes spesielt mot:

Veier, havneområder, jernbanestasjoner og andre samferdselsanlegg.

Mobilkraner som opererer i området.

Bensinstasjoner, kjøpesentra og andre godt opplyste områder.

Områder med anleggs- og byggarbeider,

Sirkus, tivoli og lignende. (**spesiell oppmerksomhet på laserlys**)

Master med varsellys.

Laserlys kan være særlig farlige fordi det kan ødelegge flygerens syn.

(Ref. ICAO Manual on Laser Emitters and Flight Safety)

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 21 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

ELEKTROTJENESTENS VEDLIKEHOLDSPLAN

FOR LYSANLEGGENE

1. Generelt.

Denne vedlikeholdsplan er utarbeidet i henhold til BSL E 4-3, kap.4, § 10 -11 og 12.

Instruks for elektrotjenesten inneholder beskrivelse av alle pålagte inspeksjoner og den frekvens de skal utføres. Disse inspeksjonene er å betrakte som en del av vedlikeholdsplanen.

I den utstrekning vedlikeholdsarbeider og reparasjoner av elektrotekniske anlegg kan innvirke på flysikkerheten eller helikopterplasss anvendelsesområde, skal arbeidet planlegges i samråd med operatørene på plassen.

Modifisering av elektrotekniske anlegg må ikke finne sted uten etter godkjennelse av Luftfartstilsynet.

Det skal forefinnes dokumentasjon med orientering om El-anlegg, skjemaer og underlag fra leverandører etc. på elektroverkstedet.

- Hinderlys av typen SAFE 1, har en levetid på 60 000 timer (6,8 år) og krever minimum av vedlikehold ut over de innlagte rutineinspeksjonene. Installasjonssted og dato for installasjonen for hvert enkelt lys skal registreres og lyskilde skiftes hvert 6. år.

Alle andre lystyper, slik som flomlys og hinderlys av annen type enn SAFE 1, skal etterses, vedlikeholdes i henhold til sjekklister og behov.

2. Reservedeler.

- Det skal forefinnes reservelamper (min.1 stk) for hver type av belysning som benyttes på plassen, med unntak av type SAFE 1, som er tilgjengelig hos hovedforhandler i Oslo på korteste varsel.

3. Lokal planlegging.

- Kantlys og flomlys, som markerer landingsområdet, skal ha et halvårlig tilsyn av alle kontaktpunkter, kabler og vanndrenering, for å sikre at anlegget ikke har eller blir utsatt for mulig uforutsett slitasje. Utføres hver vår og høst.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 22 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

UKESJEKKLISTE FOR ELEKTROTJENESTEN

Generelt:

Leder for elektrotjenesten er ansvarlig for den praktiske gjennomføringen av kontroll- og vedlikeholdsarbeider på alle elektroniske anlegg. Inspeksjonsfrekvens minimum 2 ganger pr. uke i henhold til BSL E 4-3.

MÅNED;

DATO												
KANTLYS												
FLOMLYS												
VINDPØLSE m/lys												
HINDERLYS												
NØDLYS												
UKENTLIG INSPEKSJON												
RESERVEDELER												
MÅNEDLIG INSPEKSJON												
HINDERLYS Beskyttelsesglass, armaturer og kabler												
KVARTALS INSPEKSJON												
Farlige og villedende lys finnes ikke.												
SIGN												

Feil og mangler ved anlegg som oppdages under inspeksjon og /eller kontroll skal snarest mulig rettes. Ved prioritering av slike arbeider skal i første rekke de flysikkerhetsmessige vurderinger legges til grunn.

Feil og mangler skal rapporteres til flyplassjefen og til operatørene, som vil avgjøre om manglene vil medføre flyrestriksjoner.

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 23 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

Liste over gyldige sider.

Side nr.	Tema	Gyldighetsdato	Utgave nr.	Revisjon nr.
1	Forside	1.10.2016	02	3
2	Varslingsplan	1.10.2016	02	3
3	Havariplan	1.10.2016	02	3
4	Havariplan	1.10.2016	02	3
5	Flyplassinformasjon	1.10.2016	02	3
6	Flyplassinformasjon	1.10.2016	02	3
7	Bilder, viser hinderlysplassering	1.10.2016	02	3
8	Kart, inn-/utflyging	1.10.2016	02	3
9	Tegning helikopterplass	1.10.2016	02	3
10	Eier/ansvarshavende	1.10.2016	02	3
11	Kvalitetssystem og rapporteringskrav	1.10.2016	02	3
12	Ledere og operatører	1.10.2016	02	3
13	Gen. orden/sikkerhet	1.10.2016	02	3
14	Rutiner ankomst, generelle oppgaver.	1.10.2016	02	3
15	Rutiner for personell ved ankomst og avgang.	1.10.2016	02	3
16	Instr. Plasstjenesten	1.10.2016	02	3
17	Sjekkliste plasstjenesten	1.10.2016	02	3
18	Vintervedlikehold	1.10.2016	02	3

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 24 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

19	Instr. Elektrotjenesten	1.10.2016	02	3
20	Instr. Elektrotjenesten	1.10.2016	02	3
21	Vedlikeholdsplan for lysanleggene.	1.10.2016	02	3
22	Sjekkliste elektrotjenesten.	1.10.2016	02	3
23	Liste gyldige sider	1.10.2016	02	3
24	Liste gyldige sider	1.10.2016	02	3
25	Revisjoner	1.10.2016	02	3

HÅNDBOK - HELIKOPTERPLASS

Sykehuset Innlandet HF - Lillehammer

Utarbeidet: Roy Westby	Godkjent: Håvard Bræin sign	Utgave nr.: 1 Revisjon nr.:4	Gyldig fra: 1.10.2016	Side nr.: 25 : 25
----------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------

Revisjoner

Revisjon nr.	Revisjonsdato	Revisjon utført	Sign.	Merknader
0	01032010	01032010	RW	Ingen
1	01072010	15072010	RW	Ingen
2	01022012	01022012	RB	
3	29082016	30082016	HB	Små endringer
4	05102016	05102016	HB	Innholdet i sikkerhetsutstyrliste